

INGEZONDEN.

GEBOORTEACHERUITGANG EN ZUIGELINGENBESCHERMING.

Op bladzijde 1248 van mr. METHORST's belangwekkend artikel in dit *Tijdschrift* van 8 April worden enkele cijfers genoemd, betreffende de zuigelingensterfte in de zuidelijke provincies, welke cijfers allicht aanleiding kunnen geven tot het trekken van een verkeerde slotsom. De schrijver deelt daar de volgende drie feiten mede:

10. N.-Brabant en Limburg hebben een zeer hoge zuigelingensterfte vergeleken bij andere provincies; dit kan geen verwondering wekken, want

20. de bevolking in die provincies is overwegend katholiek; en

30. in katholieke gezinnen is de zuigelingensterfte grooter dan in protestantsche gezinnen.

Men zou misschien, deze gegevens voor oogen houdende, aldus willen redeneeren: de zuigelingensterfte is in Brabant en Limburg zoo hoog, omdat de bevolking grotendeels katholiek is. Deze redeneering is *niet juist*.

Wel mag men aldus redeneeren: in katholieke gezinnen is de zuigelingensterfte grooter dan in protestantsche, omdat verreweg de meeste katholieken in Brabant en Limburg wonen; en deze provincies hebben een hoge zuigelingensterfte. Wat de oorzaak is, dat juist in deze provincies zooveel zuigelingen sterven, is niet zoo gemakkelijk uit te maken, verschillende oorzaken zullen waarschijnlijk samenwerken; maar in geen geval mag het besluit luiden: de sterfte is daar zoo hoog, omdat de bevolking nagenoeg geheel katholiek is, m. a. w. op grond van katholieke beginselen.

Een tweede opmerking betreft het gewichtige punt op bldz. 1245: hoe kan de geboortechteruitgang worden tegengegaan? „Indien het geboortecijfer bij ons te lande, zooals wel te verwachten is, zal blijven dalen, moeten wij de vraag onder de oogen zien of er tegen den *geboortechteruitgang* iets te doen is”. Mr. METHORST oordeelt, dat de overwogen of toegepaste middelen, zooals jonggezellen-belasting, premies voor vijfde en volgende kinderen, verbod van voorbehoedmiddelen „de matrimoniaale gewoonten niet in voldoende mate zullen wijzigen”. Van twee maatregelen is echter, volgens schrijver, wel heil te verwachten. De eerste is: de verspreiding van juiste gegevens op demographisch gebied; de tweede is: bescherming van jonggeborenen.

Van den eersten verwacht ik niet, dat hij krachtig genoeg zal werken, om de gewilde gezinsbeperving, gevolg van verkeerde matrimoniaale gewoonten, te voorkomen. Ik verwacht er zelfs minder gevolg van, dan van één der bovengenoemde, als onvoldoende aangegeven, middelen, nl. het verbod van (aanprijzing, te koop aanbieden of verkoop van) voorbehoedmiddelen.

De tweede maatregel is zeker zeer aanbevelenswaardig om het *geboorte-overschot* te doen toenemen, maar rechtstreeks kan hij niet in staat zijn, den *geboortechteruitgang* tegen te houden. Want evenmin als het sterven van jonggeborenen het geboortecijfer kan doen dalen, evenmin kan het tegengaan van die sterfte het geboortecijfer doen stijgen. Indirect zal heel veel later het aantal geboorten toenemen, dus het *geboorte-overschot* grooter worden, omdat meer krachtige mannen en vrouwen den huwbaren leeftijd zullen bereiken, maar de *geboortechteruitgang*, als gevolg van verkeerde matrimoniaale gewoonten, zal blijven voortduren en ook de toekomstige krachtige mannen en vrouwen zullen misschien zich schuldig maken aan die verkeerde gewoonten.

Waar echter de rechtstreeksche oorzaken van den geboortechteruitgang zijn: de verkeerde matrimoniaale gewoonten, zal alleen dat middel krachtig werken, dat die verkeerde gewoonten voldoende wijzigt, dus uitroeit. En dat eenig doeltreffend middel

is: het weder in eere herstellen van de aloude juiste, zedelijke beginselen omtrent het huwelijksleven. Wie deze beginselen niet eerbiedigt en als plicht aanvaardt, zal zich door statistische gegevens niet van de vrijwillige beperking van het kindertal laten weerhouden. En wat baat het, als meer huwelijken worden gesloten, wanneer door de misdadige praktijken, zooals thans heerschen, die huwelijken toch weer met vrijwillige onvruchtbaarheid geslagen worden.

Oudenbosch, 12 April 1916.

J. L. B. GRIBLING, arts.

OEFENT EEN APOTHEEKHOUDEND GENEESKUNDIGE „HET APOTHEKERSBEDRIJF” UIT, IN DEN ZIN DER ONGEVALLENWET?

In het nummer van 8 April wordt op bldz. 1296, onder de rubriek Ongevallenwet, door P. MUNTENDAM de aandacht gevestigd op de uitspraken, welke de Centrale Raad van Beroep, onderscheidenlijk op 30 December 1915 en 29 Januari 1916, met betrekking tot bovenstaande vraag heeft gegeven, en daaraan de verzuchting vastgeknoopt, dat opnieuw blijkt, hoe moeilijk en ondoorgrondelijk de wegen van het „Recht” zijn. Mag ik, die dien weg meer heb bewandeld, den heer MUNTENDAM, en wellicht ook andere belangstellenden of belanghebbenden onder zijn collega's, voor enkele oogenblikken tot gids dienen?

De heer MUNTENDAM vermeent, indien ik mij niet vergis, in die twee uitspraken van ons hoogste administratief rechtscollege tegenstrijdigheid te bespeuren. Die tegenstrijdigheid bestaat niet; men dient bij de beoordeeling van een rechterlijke uitspraak rekening te houden met de feitelijke grondslagen, waarop de uitspraak berust.

Om onderworpen te zijn aan den verzekeringsplicht, is het niet voldoende, dat een bedrijf, genoemd of bedoeld in artikel 10 der ongevallenwet wordt uitgeoefend, maar moet tevens de persoon, die zoodanig bedrijf uitoefent, „werkgever” zijn, in den zin dier wet. Onder werkgever nu wordt, volgens artikel 2 der Ongevallenwet, verstaan een ieder, die *anderen in dienst heeft* voor de uitoefening van dergelijk bedrijf. Bij zijn uitspraak van 30 December 1915 nam de Centrale Raad aan, dat de arts VAN DER TAK *een schooljongen in dienst* had, die dagelijks de geneesmiddelen, welke die arts in zijn apotheek ter aflevering gereedmaakte, rondbracht; de heer VAN DER TAK was dus „werkgever”, in den zin der wet, en derhalve werd, met vernietiging van de uitspraak van den Raad van Beroep te Dordrecht, 20 Sept. 1915, de beschikking van het bestuur der Rijksverzekeringsbank, waarbij de onderneming van dien arts, op grond, dat daarin werd uitgeoefend het verzekeringsplichtige „apothekersbedrijf”, was ingedeeld geworden in een gevarenklasse, met toewijzing van een gevarencijfer, gehandhaafd.

Bij zijn uitspraak van 29 Januari 1916 nam de Centrale Raad, in afwijking van het gevoelen van den Raad van Beroep te 's-Gravenhage, aan, dat de arts KORTMAN voor de uitoefening van zijn verzekeringsplichtig „apothekersbedrijf” *geen personen in dienst had*; op den heer KORTMAN rustte dientengevolge *geen „verzekeringsplicht”* en derhalve werd, met vernietiging van de uitspraak van voormelden Raad van Beroep van 26 Oct. 1915, tevens vernietigd de bij die uitspraak, althans wat betreft de indeeling der onderneming van dien arts, gehandhaafde beschikking van het bestuur der Rijksverzekeringsbank. Al mogen dus de feitelijke omstandigheden hebben medegebracht, dat het eindpunt van die beide uitspraken van den Centralen Raad van Beroep verschillend was, hun punt van uitgang was hetzelfde en alleszins juist, t. w. dat het bedrijf van den apotheekhoudenden geneeskundige is een bedrijf, genoemd of bedoeld in artikel 10 der ongevallenwet 1901; de heer MUNTENDAM heeft blijkbaar den wegwijzer, welchen de Centrale Raad in zijn uitspraak van 29 Jan. 1916 heeft